

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE. — DOCTRINA. — JURISPRUDENȚĂ. — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, GEORGE MEITANI, G. G. DANIELOPOLU,
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

REVISTA APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. revista nu apare

GR. G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentzii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

SUMAR:

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I: Iana I. Dârză cu Eugenia V. Vardeș și altu.*

Tribunalul județului R.-Sărat: Rada D. Artăc cu Andrei D. Exarcu.— Observație de d-l D. Alexandresco.

Judecătoria rurală ocolul Novaci (Gorj): A. Comănescu cu Ion Bucălaete.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ.— *Tribunalul Imperiului (Germania). Observație de S. R.*

Errata.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I.

Audiența dela 12 Decembrie 1914

Președinta d-lui C. R. Manolescu, președinte

Ioana I. Dârză cu Eugenia V. Vardeș și altu

FILIAȚIUNE LEGITIMĂ. — COPII. — LIPSA ACTULUI DE CĂSĂTORIE AL PĂRINȚILOR. — CONTESTAȚIE. — POSESIE DE STAT. — ART. 179 C. CIV.

Din dispozițiile art. 179 c. civ., rezultă că legitimitatea copiilor născuți din două persoane care au viețuit împreună în public ca bărbat și femei și care amândouă au încetat din viață, nu poate fi contestată sub singurul cuvânt că nu se prezintă actul de căsătorie, oricâteori această legitimitate se dovedește printr'o posesie de stat necontrazisă prin actul de naștere.

Prin urmare, pentru ca acel ce invoacă filiațiunea legitimă să poată beneficia de dispozițiile art. 179 c. civ., trebuie să dovedească pe lângă posesia de stat de fiu sau fiică a părinților, necontrazisă de actul de naștere, și posesia de stat a preținșilor părinți, că ei erau considerați, prin felul lor de a fi, ca soți legitimi.

No. 614. — Respins, ca neintemeiat, recursul făcut de Ioana I. Dârză și soțul său, contra sentinței tribunalului Vaslui, No. 173 din 1913, în proces cu Evghenia V. Verdeș și soțul său.

S'au ascultat: citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier N. Procopescu; d-l avocat P. Sadoveanu, pentru recurenți, în dezvoltarea motivelor de casare; d-l avocat Bosnief-Paraschivescu, pentru intimați, în combateri; d-l procuror St. Stătescu, în concluziuni.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Violarea art. 179 c. civ. În adevăr, acest text de lege cere, ca două persoane să fi viețuit împreună în public ca bărbat cu femei, aceasta înseamnă că nu se cere dovada că aceste persoane, ce sunt moarte, au fost căsătorite. Căci posesiunea de stat și conviețuirea împreună, de care vorbește acest text de lege, presupune tocmai inexistența căsătoriei, pentru simplul motiv că, dovedind existența căsătoriei, nu mai am nevoie a face dovada posesiunii de stat. Deci, tribunalul de Vaslui, căutând, prin hotărîrea sa, să stabilească că părinții mei nu au fost căsătoriți, ca și cum numai cei căsătoriți pot trăi în public, ca bărbat cu femei, se ocupă, în hotărîrea sa, cum eră privită mama mea, iar nu cum eram considerată eu, ca fiică legitimă sau nu a defunctului meu tată Vasile Ceapă; deci, tribunalul a violat art. 179 cod. civ.».

Având în vedere că rezultă, din sentința supusă recursului, că recurenta Ioana Dârză, cu autorizațiunea soțului, a chemat în judecată, la judele de ocol, pe C. V. Ceapă, reprezentat prin tutoarea sa Eugenia V. Ceapă, pentru împărțirea averii rămasă pe urma părintelui lor Vasile Ceapă;

Că, atât judele de ocol, cât și tribunalul, în urma apelului făcut de recurentă, a respins acțiunea, pe motivul că singurul act de naștere, prezentat de recurentă, nu nu este suficient pentru a dovedi filiațiunea legitimă, mai trebuind, în caz de deces al părinților, ca recurenta să facă dovada posesiunii de stat de soți legitimi a acestora, potrivit art. 179 c. civ., dovadă ce nu s'a făcut;

Văzând art. 179 cod. civ.;

Considerând că rezultă, din dispozițiunile acestui articol, că legitimitatea copiilor născuți din două persoane care au viețuit împreună în public, ca bărbat și femei, și care amândouă au încetat din viață, nu poate fi contestată sub singurul cuvânt că nu se prezintă actul de căsătorie, oridecâteori această legitimitate se dovedește printr'o posesie de stat necontrazisă prin actul de naștere;

Că, de aci rezultă că, pentru ca cel ce invoacă filiațiunea legitimă să poată beneficia de dispozițiunile art. 179 cod. civ., trebuie să dovedească pe lângă posesia de stat de fiu sau fiică a părinților, necontrazisă de actul de naștere, și posesia de stat a preinșilor părinți, că ei erau considerați, prin felul lor de traiu, ca soți legitimi;

Considerând că, în speță, tribunalul constată, în fapt, din actele și martorii ascultați înaintea sa, cum că deși recurenta a dovedit posesiunea de stat de fiică legitimă, conform cu actul său de naștere, însă nu a putut stabili și posesiunea de stat de soți legitimi a părinților săi, încetați din viață, cum pretinde art. 179 cod. civ.;

Considerând că, față cu această constatare de fapt a tribunalului, și întrucât, prin modul cum afacerea a fost judecată, nu s'a violat întru nimic dispozițiunile art. 179 cod. civ., motivul de casare urmează a fi respins ca neîntemeiat.

Pentru aceste motive, respinge.

Observațiune. — Asupra dificultăților la care dă loc art. 179 c. civ., a se vedeă nota d-lui profesor D. Alexandresco, sub decizia Casației s. I, No. 150 dela 22 Martie 1906, în *Dreptul* din 1906, No. 40, pag. 316, precum și Comentariile de drept civil ale aceluiaș autor, t. II, p. 266, text și nota 2.

S. R.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI R.-SĂRAT

Audiența dela 26 Iunie 1915

Președinta d-lui I. Poșoiu, președinte

Rada D. Artâc cu Andrei D. Exarcu

ANTICHREZĂ.— CLAUZA DE COMPENSAȚIUNE A VENITURILOR CU DOBÂNZILE CAPITALULUI ÎMPRUMUTAT.— VALABILITATE.— ART. 1697 C. CIV.

ANTICHREZĂ.— PĂMÂNT RURAL.— DACĂ POATE FI DAT ÎN ANTICHREZĂ.— ART. 1698 C. CIV.— ART. 1 ȘI 2 DIN LEGEA INTERPRETATIVĂ DELA 1879.— ART. 7 DIN LEGEA DELA 1864.— ART. 132 DIN CONSTITUȚIE.

1° Când, prin convenție, părțile stabilesc că veniturile imobilului dat în antichreză, să se impute numai asupra procentelor, impozit fonciar și asigurare, prin aceasta nu violează întru nimic nici o dispoziție imperativă sau prohibitivă a vreunui text de lege, de oarece nicăeri legea nu impune părților obligațiunea ca să prevadă că parte din veniturile imobilului să fie imputate și asupra capitalului, sau să nu însereze în act clauza de

compensațiune a veniturilor cu dobânzile capitalului împrumutat.

2° Anticheza, prin faptul că debitorul — proprietar al imobilului — rămâne lipsit de folosința bunului dat în antichreză, care trece în stăpânirea creditorului, constituie un desmembrământ al proprietății, și prin urmare nu pot fi date în antichreză pământurile cu cari au fost împrumutate locuitorii săteni la 1864, iar antichreza unor astfel depământuri este nulă, pe baza art. 1 și 2 din legea interpretativă dela 1879.

No. 188.— S'au prezentat: din partea contestatorilor, d-l avocat I. Brăileanu; iar din partea creditorului D. Exarcu, d-l avocat Cr. Manea.

Tribunalul,

Având în vedere contestația făcută de Rada Dobrotă Artâc, cu autorizațiunea soțului său Dobrotă Artâc, prin petiția înregistrată la No. 34147 din 1914, în cotra executării actului de împrumut — cu antichreză —, autentificat de acest tribunal la No. 734 din 1897, investit cu formula executorie la No. 190 din 1907, pe baza căruia, pentru despăgubirea sumei împrumutată și procentele aferente, s'a cerut de creditorul Andrei D. Exarcu, și în urmă de cesionarul drepturilor sale, Ene I. Mazălu, urmărirea și vânzarea cu licitație publică a averii imobile a debitoarei, avere anume descrisă în afipte și publicațiuni;

Având în vedere și acțiunea intentată de numita Rada D. Artâc, prin petiția înregistrată la No. 15029 din 1913, în contra numiților Andrei D. Exarcu și Ene I. Mazălu, și prin care tinde ca aceștia să fie obligați a-i delăsă în a sa proprietate absolută și exclusivă imobilul cuprins în actul de antichreză menționat mai sus, a cărui nulitate o invoacă;

Având în vedere că ambele aceste cereri au fost conexe pentru a fi judecate deodată;

Având în vedere și cererea de chemare în garanție, introdusă de cesionarul Ene I. Mazălu, prin petiția înregistrată la No. 19960 din 1914 în contra cedentului Andrei Exarcu, cum și cererea reconvențională a acestuia, cu petiția înregistrată la No. 26780 din 1914, ca în cazul când acțiunea reclamantului ar fi admisă, să fie obligat a-i restitui suma coprinsă în act, acordându-i-se dreptul de retențiune;

Având în vedere că ambele aceste cereri au fost admise în principiu și conexe cu cererea principală;

Având în vedere că contestatoarea reclamantă, cere admiterea contestației, anularea actelor de urmărire și

de procedură ale vânzării și scoaterea imobilului de sub urmărire pe motivele: 1) că imobilul urmărit și scos în vânzare, fiind din cele date după legea rurală, este inalienabil, scos din comerț, nu poate forma gajul creditorilor și prin consecință nu poate fi urmărit silit; 2) că contractul de anticreză este nul pentru două cauze: a) pentru că, în act, se prevede că veniturile imobilului să se impute asupra procentelor și altor sarcini, iar nu și asupra capitalului; și b) pentru că imobilele date după legea rurală, fiind inalienabile, nu pot fi date în anticreză, mai ales că creditorul Andrei Exarcu, eră comerciant, străin, neîmpământenit.

Asupra celui dintâi motiv de contestație:

Având în vedere că, față de acest motiv, intimații opun autoritatea lucrului judecat, rezultat din decizia Curței de apel din Galați No. 155 din 1908, prin care s'a respins contestația anterioară făcută de reclamantă pe același motiv;

Având în vedere că, din lucrările aflate la dosar, se constată că, în contra urmăririi exercitată de creditorul A. Exarcu, debitoarea, cu petiția înregistrată la No. 10687 din 1908, face contestație, care, prin sentința acestui tribunal No. 127 din 1908, a fost admisă pentru motivul: «că pământul urmărit fiind dat după legea rurală, nu poate face obiectul unei urmăriri silit», iar Curtea de apel din Galați, secția I, prin decizia cu No. 155 din 1908, reformând zisa sentință, respinge contestația ca neîntemeiată, decizând că imobilele date după legea rurală, pot fi vândute silit, cu condițiune numai ca adjudecatarul să îndeplinească condițiunile cerute de legea rurală pentru a dobândi pământ de bună voie;

Considerând că, potrivit art. 1201 c. civ., este lucru judecat atunci când a doua cerere în judecată are același obiect, este întemeiată pe aceeași cauză și este între aceleași părți, făcute de ele și contra lor în aceeași calitate;

Că, prin motivul prim al contestației de astăzi, cerându-se de aceeași contestatoare — Rada D. Artăc, anularea aceleași urmăririi de imobil, pe aceeași cauză, — că imobilele rurale nu pot fi urmărite silit — și față de aceleași persoane: creditorul A. Exarcu și cesionarul drepturilor acestuia Ene I. Mazălu, avem în speță întrunite elementele lucrului judecat: identitate de obiect, cauză și persoane;

Că, așa fiind, acest prim motiv de contestație nu

mai poate fi discutat și examinat în fond, căci ar fi să se violeze lucru judecat tras din decizia sus menționată și prin urmare finele de neprimire opus de intimat câtă a fi admis și motivul de contestație respins.

Asupra celui de al doilea motiv de contestație, care este și motivul pe care reclamanta își bazează acțiunea în anularea anticrezei și restituirea imobilului;

În ce privește prima cauză de nulitate invocată:

Considerând că, potrivit dispozițiilor art. 1697, creditorul antecrezist dobândește dreptul de a și apropia fructele unui imobil remis lui de datornic, cu îndatorire de a-l imputa asupra dobânzilor, și, în caz de ar excede asupra capitalului; nicăeri însă legea nu impune părților obligațiunea ca să prevadă că parte din veniturile imobilului să fie imputate și asupra capitalului, sau să nu însereze în act clauza de compensațiunea veniturilor cu dobânzile capitalului împrumutat;

Că, dar, în speță, părțile convenind ca veniturile imobilului dat în anticreză, să se impute numai asupra procentelor, impozit funciar și asigurare, prin aceasta n'au violat nici o dispozițiune imperativă sau prohibitivă a vreunui text de lege;

Că, în orice caz, chiar dacă o asemenea clauză ar fi interzisă, sub pedeapsă de nulitate, deși inserată în act, nu ar atrage nulitatea însăși a contractului de anticreză, ci ar trebui să fie considerată ca nescrisă, urmând a se face calculul veniturilor ce imobilul produce, din care scăzându-se procentul de 12% pe an, plus impozitul funciar și asigurarea, diferența, de va fi, să se impute și asupra capitalului;

Că, așa dar, contractul de anticreză sus menționat, privit sub acest raport, e perfect valabil și nu poate fi anulat.

În ce privește a doua cauză de nulitate a anticrezei invocată de reclamantă:

Având în vedere că chestiunea ce urmează a fi examinată este de a se ști dacă pământurile, cu cari au fost împrumutate sătenii prin legea rurală dela 1864, pot fi date în anticreză;

Considerând că legiuitorul, într'un interes de ordine socială și economică, prin art. 7 din legea rurală dela 1864, cea interpretativă dela 1879, pentru menținerea și executarea acestui articol și prin art. 132 din Constituția dela 1884, prevede inalienabilitatea pământurilor date în virtutea menționatei legi din 1864, prescriind nulitatea oricărei înstrăinări directe ori indi-

recte, făcută de un sătean sau moștenitorii săi în fraudă și cu violarea legii, permițând numai înstrăinările voluntare în condițiunile zisei legi;

Considerând că imobilele date după legea rurală fiind declarate inalienabile — scoase din comerț — înseamnă:

«Că nu pot fi înstrăinate nu numai în total, adică în plină proprietate, dar nici chiar parțial, adică în vr'unul din prerogativele ce acordă dreptul de proprietate, cum ar fi constituirea unui uzufruct, sau oricărui alt drept real, ce conduce la o desmembrare a proprietății;

«Că sunt interzise orice fel de acte consimțite de un sătean prin care s'ar ajunge la aceleași rezultate ca și înstrăinarea: despuierea săteanului de pământul cu care a fost împroprietărit și intrarea acestui pământ în stăpânirea unor persoane, cărora dobândirea unor astfel de pământuri le este prohibită; or, anticreza, prin faptul că debitorul — proprietar al imobilului — rămâne lipsit de folosința bunului dat în anticreză, care trece în stăpânirea creditorului, constituie un desmembrământ al proprietății, o atingere a prerogativelor dreptului proprietarului, care nici nu mai poate dispune de imobil, decât cu sarcina cu care e grevat, — anticreza fiind opozabilă tuturor, ce ar dobândi posterior transcrierii de drepturi reale asupra imobilului, acesta nu poate fi luat în posesiune de un cumpărător, urmărit și vândut de creditorii ipotecari, decât în cazul când creditorul anticrezist ar fi integral despăgubit — și cum această reținere a imobilului durează nu numai timpul prevăzut în contract, dar mult mai îndelungat, chiar și infinit, atât cât debitorul nu poate achita întreaga datorie, anticreza duce dar pe cale indirectă la o înstrăinare, la o transferare a proprietății;

Că, dar, nu se pot da în anticreză pământurile cu cari au fost împroprietăriți locuitorii săteni la 1864, și prin urmare anticreza unor astfel de pământuri este nulă, pe baza art. 1 și 2 din legea interpretativă din 1879;

Considerând că, a decide contrariul și a declara valide atari anticreze, ar fi ca scopul urmărit de legiuitor să nu mai fie atins, ca sancțiunea prescrisă de lege să devie o literă moartă, și atunci la ce ar mai folosî interzicerea înstrăinărilor pământurilor rurale, dacă pe căi lăaturalnice, cum de pildă printr'o anticreză, s'ar

ajunge la acelaș rezultat, eludându-se cu ușurință dispozițiunile de garanție luate de legiuitor prin menționata lege;

Că, deși legea nu proibă și nu declară formal nule decât înstrăinările și ipotecile, fără să vorbească și de anticreze, însă, după cum am arătat, legea, interzicând înstrăinarea, sunt cuprinse în această interzicere, orice acte prin cari direct sau indirect se tinde la o înstrăinare, la un desmembrământ al proprietății, cum este anticreza, așa că ar fi fost inutil a o mai menționa; și apoi, dacă se oprește ipotecarea unor asemenea bunuri, *a fortiori* trebuie să decidem tot astfel și în privința anticrezii, care e chiar mai gravă decât ipoteca. În adevăr, în urma constituirei unei ipoteci, imobilul rămâne tot în mâna debitorului, care se folosește de fructe, percepe veniturile, putând cu o parte plăti dobânzile și cu restul contribuî la achitarea capitalului, pe când la anticreză debitorul dela început perde folosința pământului, care trece în stăpânirea creditorului anticrezist — acesta având mai totdeauna grije să însereze în act clauza ca veniturile imobilului să se compenseze cu procentele — așa că debitorul, lipsit fiind de veniturile pământului, cu greu va mai putea plăti suma integrală a capitalului, spre a relua imobilul din mâna creditorului, care, cu modul acesta, rămâne adevărat proprietar, deși ar fi din acele persoane, ce nu-au capacitatea de a dobândi pământ dat după legea rurală; și deci, nimic mai ușor pentru aceste persoane, decât să ia calea unui împrumut cu anticreză — chiar când intenția debitorului n'ar fi să înstrăineze deghizat imobilul — spre a realiza indirect, ceea ce direct nu i-ar fi fost permis, cunoscând de mai înainte starea de imposibilitate în care se găsește debitorul de a-i achita suma împrumutată;

Că, dacă dintre drepturile reale, nu sunt cuprinse în dispoziția prohibitivă a legii decât ipoteca, nu urmează a deduce, *per a contrario*, că celelalte sunt permise, de oarece, dacă alături de înstrăinare s'a adaogă și ipoteca, nu s'a făcut în scopul unic de a învedera interzicerea, întrucât pământurile rurale, odată declarate inalienabile, nu puteau fi nici ipotocate, pe deoparte; că, ipoteca e un drept real și pe dealta, că la principiul acestei inalienabilități legea nefăcând decât o singură excepție — înstrăinarea benevolă — pământurile rurale nu puteau fi urmărite silit și, ca consecință, nici ipotocate, ci mai mult că s'a voit a se da drept locuitorilor

împroprietăriți să ipoteceze imobilele rurale aceluiași persoane, cari au dreptul să le cumpere; altfel, în tăcerea legii, cu toate că vânzarea benevolă eră permisă, cum însă această excepțiune eră de strictă interpretare, nu putea fi întinsă și la vânzările silită, chiar dacă judecatorul ar fi fost capabil, și deci ipoteca chiar către persoane ce au capacitate de a dobândi pământ rural, neputând duce la urmărirea și vânzarea silită a imobilului ipotecat, ar fi fost nulă, după cum trebuie privită astăzi, cu tot textul art. 1 și 2 din legea interpretativă dela 1879, față de dispozițiunile art. 110 legea judecătorilor de ocoale din 1907, posterioară acestei legi;

Având în vedere că, se susține de părâți, că cesionarul actului de anticreză, fiind sătean cultivator de pământ, capabil de a dobândi pământ rural, față de dânsul anticreza nu poate fi anulată;

Considerând că, admitând că pământurile date după legea rurală, pot fi date în anticreză în aceleași condițiuni în cari pot fi înstreinate, trebuie însă să avem în vedere momentul când contractul de anticreză a luat naștere și, odată ce în acel moment creditorul anticrezist eră incapabil, actul fiind dela început radical nul — nulitate de ordine publică — nu poate dobândi ființă, chiar dacă creditorul a devenit ulterior capabil, sau ar fi cesionat dreptul său unei persoane capabile, — neantul neputând fi cedat; or, este stabilit și necontestat că creditorul A. Exarcu, nu avea capacitatea de a dobândi imobile rurale;

Că, de asemenea, se mai obiectează de părâți că imobilul dat în anticreză, consistând dintr'un loc de casă, cu construcțiuni pentru speculă, nu cade sub prevederile legii;

Considerând că legea, declarând inalienabile pământurile rurale, nu face nici o distincție între locurile dela câmp și cele din vatra satului, cu sau fără construcțiuni, și faptul că pe cutare teren dat după legea rurală se află diferite clădiri, nu-i schimbă caracterul de inalienabil, clădirile, oricare ar fi valoarea lor, și oricare ar fi scopul pentru care au fost făcute — de locuință sau pentru speculațiune — fiind un accesoriu al pământului, urmează soarta acestuia.

Că, așa fiind, contractul de anticreză intervenit între debitoarea Rada Dobrotă Artâc și A. Exarcu, reprezentat azi prin cesionarul drepturilor sale, Ene Mazălu, în garantarea împrumutului prevăzut în actul autentificat de tribunalul Râmnicu-Sărat, la No. 734 din

1897, e nul și prin consecință imobilul prevăzut în zisul act se deține de părâți fără nici un drept;

Considerând că, declarând nulă menționata anticreză, nu înseamnă că actul autentificat de tribunalul R-Sărat la No. 734 din 1897, și investit cu formula executorie, e nul în întregime, și ca act de împrumut. În adevăr, prin zisul act se constată, pe deoparte, existența contractului principal, prin care debitoarea reclamantă, Rada D. Artâc, declară că a luat cu împrumut suma de 7.000 lei, cu procent de 12%, cu obligația de a-i restitui peste zece ani, dela data împrumutului, cu clauza că în caz de neachitare la timp a sumei împrumutate, creditorul, fără notificare, punere în întârziere sau chemare în judecată, să ceară investirea actului cu formula executorie și să urmărească și vândă — ca o favoare pentru debitoare — numai imobilul coprins în act; iar pe de alta, existența contractului accesoriu de anticreză, prin care se garantează suma împrumutată și procentele ei; or, pe când contractul accesoriu n'are o existență a ei proprie, ci e condiționată de existența contractului principal, conform regulii *accessorium sequitur principale*, nu tot astfel se poate zice și de cel principal: el subzistă, chiar dacă cel accesoriu n'ar mai avea ființă; prin urmare, fiind nulă anticreza din cauze proprii, numai garanția împrumutului nu mai există, și actul valorează ca un simplu act de împrumut chirografar, împotriva căruia nici un motiv de nulitate nu s'a invocat;

Că, după cum orice creditor, pe baza unui asemenea act, exigibil și investit cu formula executorie, poate cere urmărirea și vânzarea averii debitorului său, pentru despăgubirea sumei datorate, tot asemenea și acel creditor care, deși a fost diligent de și-a garantat creanța cu o anticreză, însă când, din diferite motive proprii acesteia, garanția se anulează, poate prea bine să urmărească orice avere mobilă sau imobilă a debitorului său, prevăzută sau nu în act, bine înțeles fără nici un drept de preferință sau privilegiu;

Că, dar, creditorul anticrezist Andrei Exarcu, și cesionarul drepturilor sale, Ene I. Mazălu, cerând urmărirea și vânzarea averii imobile a debitoarei sale, pe baza actului de împrumut autentic și investit cu formula executorie de tribunal, prin faptul că constată o datorie ajunsă la scadență, indiferent că eră garantată cu anticreză, a usat de dreptul ce legea îl conferă oricărui creditor, actele de urmărire și vânzare sunt perfect valabile, neatacându-se de reclamantă validi-

tatea însăși a creanței sau forma actului autentic, și prin urmare și al doilea motiv de contestație, tras din nulitatea anticrezei, se privește ca neîntemeiat;

Considerând că, așa fiind, contestația de față, bazată pe cele două motive menționate mai sus, urmează a fi respinsă ca nefondată, iar acțiunea reclamantei admisă, anticreza anulată și părâții obligați a-i delăsă imobilul în a sa proprietate.

Pentru aceste considerente, redactate de d-l judecător C. M. Ionescu, respinge contestația făcută de Rada D. Artâc, etc.

Semnați: I. Poșoiu, C. M. Ionescu.

Observație. — Sentința tribun. R. Sărat, ce publicăm astăzi, motivată cu multă îngrijire de către d-l judecător C. M. Ionescu, răstoarnă, cu drept cuvânt, o jurisprudență anterioară a Curții de casație. Această sentință decide, în adevăr, că pământurile rurale ale clăcașilor, dobândite de ei prin legile de împrumut, nu pot fi date în anticrează, pentru că anticreza, constituită mai ales pe un timp îndelungat, constituie o înstrăinare deghizată a acestor pământuri, după cum tot astfel ar fi și uzufructul lor.

Este adevărat că Curtea de casație a decis, precum spuneam mai sus, că aceste pământuri pot fi date în anticrează, *întrucât aceasta nu este interzis prin nici un text de lege (? !)* (Vezi Bult. Cas. 1910, pag. 716).

Am criticat însă această decizie în *Dreptul* din 1910, No. 48, p. 384 urm., iată cum încheiam observația noastră critică. «Soluția dată de Curtea de casație este, după părerea noastră, inadmisibilă și putem prevedea de pe acum că instanțele de fond nu se vor supune acestei jurisprudențe. Ea înlesnește, în adevăr, fraudă și face iluzoriu principiul inalienabilității pământurilor rurale ale sătenilor». Cele ce prevedeam la 1910 s'au și întâmplat la 1915. Tribunalul din R. Sărat respinge soluția Casației, motivându-și foarte bine sentința sa. În acelaș sens s'au pronunțat mai multe hotărâri judecătorești. Vezi, între altele, Judecăt. ocol. Pechea (Covurlui), *Cr. judiciar* din 1909, No. 80, p. 648; Judecăt. ocol. Craiova, *Cr. judiciar* din 1905, No. 77 (cu nota d-lui D. D. Stoinescu). Vezi de acelaș autor și articolul publicat în *Cr. judiciar* din 1907, No. 23. Cpr. și Trib. Dolj, *Pagini juridice* din 1908, No. 19, etc.

Avem speranța și chiar convingerea că Curtea de casație va reveni ea însăși asupra primei sale jurisprudențe. Lucrul nu este fără exemplu.

D. ALEXANDRESCO

JUDECĂTORIA RURALĂ OCOLUL NOVACI

Județul Gorj

Audiența dela 7 August 1914

Judecător, I. N. Tănăsescu

A. Comănescu cu Ion Bucălăete

OFERTE REALE. — PLATĂ. — CONSEMNAȚIE. — DEBITOR. — LIBERAȚIUNE. — ART. 1114 C. CIV.

OFERTE REALE. — PLATĂ. — VALIDITATE. — HOTĂRÎRE JUDECĂTOREASCĂ.

CONTRACT. — ACORD DE VOINȚE. — POLICITAȚIUNE.

1⁰ Potrivit celor coprinse în art. 1114 c. civil, când creditorul nu voește a primi suma pe care datornicul i-o datorează, atunci acesta poate să-i facă oferte reale și dacă și în acest caz refuză de a primi, atunci debitorul poate să consemneze suma datorită, consemnare care este în rizicupericolul creditorului și care, ținând loc de plată, liberează pe debitor.

2⁰ Validitatea ofertelor și consemnațiunei se poate dobândi printr'o hotărîre judecătorească, în care caz datornicul nu-și mai poate retrage suma depusă.

3⁰ Orice învoială, orice contract presupune acordul a cel puțin două voințe. Când avem o singură voință care oferă, care promite, atât timp cât promisiunea n'a fost încă acceptată, avem o pollicitațiune. Pollicitatorul rămâne obligat numai după ce oferta lui a fost primită, până la primire o poate retrage oricând, afară numai dacă el n'a stabilit un termen până când oferta poate fi acceptată, în care caz el nu și-o poate retrage decât după trecerea acestui termen.

Când pollicitațiunea este primită mai înainte ca pollicitatorul să și-o fi retras, atunci ea devine un contract perfect, obligatoriu pentru amândouă părțile, indiferent de oricâtă vreme s'ar fi scurs între ofertă și acceptare.

Judecata,

Asupra acțiunei civile de față:

Având în vedere că A. Comănescu, din comuna Alimpești, prin cererea înregistrată la No. ... dela 8 Mai 1914, a cerut ea, față de Ion Bucălăete, din comuna Sârbești, să se declare bune și valabile oferta făcută prin somațiunea înregistrată la corpul portăreilor la No. 4879/914, și consemnațiunea sumei de 1.405 lei, făcută la Administrația financiară Gorj, cu recipisa No. 339 din 914 a acestei administrațiuni;

Având în vedere că această ofertă de plată și consemnațiune s'a făcut după toate rânduelile prevăzute de codul civil și procedura civilă;

Având în vedere că reclamantul a mărturisit că a făcut această ofertă și consemnațiune în temeiul

învoelii ce a avut loc între dânsul și pârâtul Ion Bucălăete, învoială făcută printr'un act sub semnătură privată, cu data 28 Februarie 1887, iscălită numai de dânsul și neiscălită de către pârât, și confirmată de către tribunal, prin sentința No. 129 din 21 Martie 1914, învoială prin care dânsul își luă obligațiunea ca să libereze pârâtului tot pământul pe care îl cumpărase dela acesta, și anume numai ceea ce îi mai rămăsese dintr'o vânzare, pe care în urmă o făcuse unui oareșcare Ion N. Maziloiu, iar în caz dacă va vinde acest pământ altuia, să-i răspundă pârâtului suma de 1.405 lei, și că de oarece dânsul a vândut tot acest pământ fiului său, cu contract de vânzare sub semnătură privată, cu data 10 Maiu 1905, și transcris de tribunalul Gorj la No. 85 din 1905, lui nu-i mai rămâne decât obligațiunea ca să plătească pârâtului acea sumă de 1.405 lei, pe care a oferit-o și a și consemnat-o la administrația financiară;

Având în vedere că pârâtul, în ședința de azi, a recunoscut că actul cu data 28 Februarie 1887, înfățișat în copie de către reclamant, este tocmai acela pe care l-a confirmat tribunalul, prin hotărîrea No. 129 din 1914;

Având în vedere că reclamantul, pentru a dovedi această învoială, ne-a înfățișat acest act sub semnătură privată, cu data de 28 Februarie 1887, iscălit de dânsul și neiscălit de pârât;

Având în vedere că acest act, fiind iscălit numai de către reclamant, nu cuprinde decât o simplă ofertă, o polițitațiune *solius offerentis promissum*, care nefiind acceptată de către pârât, printr'un fel oareșcum tacit sau expres, ea n'are nici o forță obligatorie, atât față de reclamant, care nedând un termen pentru acceptare poate să și-o retragă orișicând, și cu atât mai mult față de pârât care n'a acceptat-o;

Având în vedere că, din sentința civilă No. 129 dela 21 Martie 1914, pronunțată de către tribunalul Gorj, s. I, reese că această polițitațiune, fiind acceptată în totul de către pârât, cu prilejul judecării procesului sfârșit prin această sentință, ea a fost confirmată prin însuș dispozitivul acestei sentințe, în care se spune categoric că această învoială, acest contract ia ființă numai dela pronunțarea acestei hotărîri, adică dela 21 Martie 1914;

Că, prin urmare, numai dela această dată s'a stabilit o legătură juridică, o obligațiune pentru amândouă părțile contractante și că deci polițitațiunea fiind făcută

în anul 1887 și devenită contract perfect în ziua de 21 Martie 1914, trebuie să privim lucrurile și să socotim părțile contractante, puse în situațiunea în care se găseau în anul 1887, situațiune care reese destul de lămurit din însăș cuvintele actului sub semnătură privată, cu data dela 28 Februarie 1887, care cuprinde această polițitațiune;

Că, din copriusul acestui act, reese că situațiunea reclamantului, față de pârât, eră în ziua de 28 Februarie 1887 și trebuia să fie la 21 Martie 1914, data pronunțării hotărîrei de către tribunal, în așa fel în cât din pământul ce a cumpărat dela pârât să aibă aceea ce-i mai rămăsese din vânzarea făcută în urmă unui oareșcare Ioan N. Maziloiu, pentru ca, avându-l la dispoziția pârâtului, să i-l vândă acestuia cu suma de 37 napoleoni, și că numai dela această din urmă dată dânsul, neprimind această sumă dela pârât, poate să-l vândă altuia, rămânând obligat de a răspunde pârâtului suma de 1.405 lei;

Având în vedere că reclamantul a mărturisit că tot pământul l-a vândut fiului său, I. Comănescu, în anul 1905 și că, potrivit contractului de vânzare, cu data de 28 Februarie 1887, lui nu-i rămâne altă obligațiune față de pârât decât de a-i numără suma de 1.405 lei;

Având în vedere că, în acest an al vânzării, adică în 1905, între reclamant și între pârât nu există nici o învoială, nici un contract de vânzare ci eră numai o simplă ofertă, o simplă polițitațiune, făcută de reclamant către pârât și neacceptată de către acesta;

Că, prin urmare, reclamantul greșit spune că, potrivit acestei învoeli, vânzând pământul, nu-i rămâne decât de a numără prețul de 1.405 lei, întrucât această polițitațiune nu devine contract cu putere obligatorie pentru amândouă părțile decât dela 21 Martie 1914, data pronunțării hotărîrei de către tribunal, și că numai dela această dată contractul de vânzare, prinzând ființă, el putea să vândă și să înapoeze pârâtului acea sumă de bani, căci, după cum arătăm mai sus, situațiunea părților, una față de alta, trebuie luată după cum eră la 28 Februarie 1887, data când reclamantul a făcut oferta sa pârâtului, altfel această ofertă nici n'ar fi fost acceptată de către pârât și nici reclamantul nu a modificat-o în felul cum el ar vrea să fie acum în urma acelei vânzări, făcută în anul 1905, ceea ce cu siguranță că nici pârâtul n'ar fi acceptat-o cu aceste modificări și că a înțeles să o accepte așa cum s'a făcut în anul 1887;

Că, din toate acestea, reese că îndată ce reclamantul, după însuș mărturisirea sa, nu a vândut nimănu după 21 Martie 1914, pământul despre care este vorba în contractul de vânzare, urmează că pentru el nu s'a născut încă obligațiunea de a oferi pârâtului suma de 1.405 lei, și că, din contră, până la această vânzare, dacă ar face-o, pârâtului îi rămâne dreptul de a cumpăra tot pământul în schimbul sumei de 37 napoleoni, pe care, în caz de neprimire, poate să i-o ofere și s'o consemneze pe numele lui;

Că, prin urmare, reclamantul s'a grăbit cu oferta sa de plată și cu consemnațiunea făcută și deci urmează ca cererea sa să fie respinsă.

Pentru aceste motive, respinge ca neîntemeiată cererea, etc.

Judecător, Ion N. Tănăsescu.

Distinsul și mult apreciatul magistrat care semnează aci, nu mai este printre cei vii. El s'a stins în vara aceasta, minat de o boală care nu iartă, lăsând în urma lui și printre justițiabilii săi regrete sincere și unanime.

Hotărîrea ce publicăm azi, trimisă în zilele lui din urmă, este un omagiu pios adus memoriei acestui bun judecător.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

TRIBUNALUL IMPERIULUI (Germania)

— 24 Octombrie 1912 —

CONSILIU JUDICIAR. — HOTĂRÎRE FRANCEZĂ. — ACTE PETRECUTE ÎN GERMANIA. — ACȚIUNE ÎN NULITATE. — TRIBUNALE GERMANE. — CONVENȚIUNEA DELA HAGA DIN 17 IULIE 1905. — ART. 513 URM. C. CIV. FR. (ART. 458 URM. C. CIV. ROM.).

Numirea unui consiliu judiciar este un act de jurisdicție grațioasă, ale cărui efecte nu pot fi limitate la teritoriul Statului dela care emană, dacă ea trebuie să-și poată realiza scopul, care este de a împiedică pe prodig de a-și risipi averea.

Astfel, hotărîrea unui tribunal francez, prin care se dă unui prodig de naționalitate franceză un consiliu judiciar, își produce efectul său în Germania, fără hotărîre de *exequatur* și fără garanție de reciprocitate, și poate fi invocată de prodig pentru a cere înaintea tribunalelor germane nulitatea unui angajament luat de dânsul fără asistența consiliului judiciar. Aceasta, chiar dacă în momentul când angajamentul a fost scris, convenția dela Haga din 17 Iulie 1905 nu eră în vigoare în Germania. *Pand. périod.* 1914, IV, 5).

Observație. — Este un punct aproape unanim admis că deciziunile cari statuează asupra unor

chestiuni de statut pot fi invocate înaintea jurisdicțiilor străine, fără a fi investite cu *exequatur*. V. trib. Sena, 4 Febr. 1897 (S. și P. 1900. 2. 41), și nota d-lui Audinet; C. Aix, 9 Iulie 1903 (S. și P. 1906. 2. 257); Cas. fr. 11 Nov. 1908 (S. și P. 1909. 1. 572). Prin aplicațiunea acestui principiu se recunoaște în general că, dacă un prodig a fost pus, în conformitate cu legea sa națională, sub consiliu judiciar, hotărîrea prin care s'a restrâns astfel capacitatea sa, produce în străinătate, independent de orice declarație de *exequatur*, efectele determinate de legea națională a prodigului și autoritatea străină aflându-se în fața unei constatări de fapt în regulă, care scapă controlului său, trebuie să o respecte în toate consecințele sale. V. în Franța, C. Lyon, 30 Aprilie 1907 (*Journ. du dr. intern. privé*, 1908. p. 146); trib. comm. de Marseille, 14 Oct. 1907 (Idem, 1909, p. 1056); C. appel de Gand, 15 Dec. 1908 (*Rev. de dr. intern. privé et de dr. pén. intern.*, 1910, p. 504); Weiss, *tr. de dr. intern. privé*, 2e éd., t. 3, p. 420; Despagne, *Précis de dr. intern. privé*, 5e éd., par de Boeck, n° 289; Valery, *Man. de dr. intern. privé*, n° 825. Aceasta e opinia admisă în Germania. V. trib. regional superior din Hamburg, 21 Martie 1894, citat de Weiss, op. cit., t. 3, pag. 424, nota 3; de Bar, *Theorie und Praxis des internationaler Privat-rechts*, t. I, p. 425; v. și D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, t. III, partea I, ed. 2-a, pag. 122, text și note.

Dealtmintrelea, aceasta este soluția care a fost expres consacrată în convenția dela Haga dela 17 Iulie 1905, cu privire la interdicțiune și la măsurile analoage de protecțiune. Din termenii art. 9 din această convenție, ale cărei dispoziții se aplică și în materie de orânduire de consiliu judiciar, rezultă că «interdicțiunea pronunțată de autoritățile competente, va produce, în ceea ce privește capacitatea interzisului și tutela sa, efectele sale în toate Statele contractante, fără a fi necesitate de un *exequatur*». Vezi proiectul de convenție relativ la interdicție și măsurile analoage de protecțiune, în *Proiectele conferinței a patra de drept internațional privat dela Haga*, de P. Missir, pg. 219 urm. (București, 1905).

S. R.

ERRATA

În rezumatul deciziunii Curței de apel din Iași, publicată în *Dreptul* No. 56, a. c., pag. 446, la punctul 4, strecurându-se o eroare care schimbă sensul deciziei, se rectifică după cum urmează:

4° Atunci când partea, fără a administra vre-o dovadă, s'a referit la aprecierea tribunalului pentru determinarea cuantumului daunelor, nu mai poate cere în apel majorarea sumei acordată de tribunal.